

2013

**Raport privind activitatea Fondului pentru
Eficiență Energetică în anul 2012**

**Fondul pentru Eficiență Energetică
02/01/2013**

CUPRINS

1. ROLUL FONDULUI PENTRU EFICIENȚĂ ENERGETICĂ.....	3
2. ÎNFIINȚAREA FONDULUI PENTRU EFICIENȚĂ ENERGETICĂ.....	4
3. ACTIVITATEA DE BAZĂ A FONDULUI.....	7
3.1. Procesul de gestionare a proiectelor.....	7
3.2. Activitatea operațională a FEE.....	10
4. POLITICA FINANCIARĂ ȘI DE INVESTIȚII A FONDULUI.....	11
CONCLUZII.....	13

1. ROLUL FONDULUI PENTRU EFICIENȚĂ ENERGETICĂ

În conformitate cu *Legea energiei regenerabile nr. 160-XVI din 12 iulie 2007* (publicată în Monitorul Oficial al R. Moldova, 2007 nr. 127-130) și *Legea cu privire la eficiența energetică nr. 142-XVI din 2 iulie 2010* (publicată în Monitorul Oficial al R. Moldova, 2010 nr. 155-158), Guvernul Republicii Moldova a aprobat *Hotărîrea cu privire la Fondul pentru eficiență energetică nr. 401 din 12 iunie 2012* (publicată în Monitorul Oficial al R. Moldova, 2012 nr. 126-129).

Obiectivul Fondului pentru Eficiență Energetică prevăzute în HG nr. 401 este:

- atragerea și gestionarea resurselor financiare în vederea finanțării și implementării proiectelor în domeniul eficienței energetice și al valorificării surselor regenerabile de energie în conformitate cu strategiile și programele elaborate de Guvern.

Fondul realizează obiectivul său prin promovarea și finanțarea proiectelor fezabile din punct de vedere economic, tehnic și al mediului, care asigură sustenabilitatea consumului de energie, precum și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră.

Fondul exercită următoarele atribuții:

- a) Elaborează, prin intermediul organelor sale de conducere, un set de criterii de eligibilitate, precum și proceduri de operare, în vederea stabilirii metodelor de identificare, evaluare, selectare și finanțare a proiectelor în domeniul eficienței energetice și valorificării surselor de energie regenerabilă;
- b) Promovează și difuzează către potențialii beneficiari de proiecte informații cu privire la propria activitate și la tipurile de proiecte pe care le poate finanța;
- c) Acordă asistență beneficiarilor de proiecte eligibili în conformitate cu criteriile de eligibilitate ale proiectelor;
- d) Finanțează proiectele care întrunesc criteriile de eligibilitate.

2. ÎNFIINȚAREA FONDULUI PENTRU EFICIENȚĂ ENERGETICĂ

Pentru funcționalitatea Fondului, conform HG nr. 401, Capitolul IV, s-a creat Consiliul de Administrare care are următoarele atribuții:

- a) adoptă reglementările interne ale Fondului;
- b) aprobă structura organizatorică a Fondului, statele de personal și stabilește remunerațiile angajaților conform legislației în vigoare;
- c) numește Directorul executiv al Fondului ales pe bază de concurs și Administratorul Fondului, selectat conform procedurilor Băncii Mondiale, numește membrii Comitetului de investiții;
- d) desemnează auditori independenți în vederea verificării situației financiare a Fondului, primește și aprobă rapoartele acestora;
- e) aprobă bugetul Fondului pentru anul respectiv;
- f) aprobă propunerile de alocare a resurselor financiare;
- g) aprobă politica financiară și de investiții a Fondului, precum și planul de afaceri întocmit de Administratorul Fondului;
- h) aprobă anual valoarea limitelor de finanțare a proiectelor, în funcție de resursele disponibile ale Fondului;
- i) aprobă proiectele de finanțare a investițiilor în domeniul eficienței energetice și valorificării surselor regenerabile de energie;
- j) aprobă rapoartele trimestriale și anuale de activitate a Fondului;
- k) supraveghează utilizarea mijloacelor financiare ale Fondului, conform destinațiilor și devizului de cheltuieli stabilite;
- l) aprobă alte măsuri necesare pentru realizarea obiectivului Fondului.

În data de 12 iunie 2012 s-au identificat membrii Consiliului de Administrare, format din 9 persoane, reprezentanți ai sectorului public și privat, după cum urmează:

- a) un reprezentant al Ministerului Economiei;
- b) un reprezentant al Ministerului Finanțelor;
- c) un reprezentant al Ministerului Mediului;
- d) un reprezentant al Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor;
- e) cinci reprezentanți ai sectorului privat și ai organismelor internaționale donatoare, dintre care minimum 2 sunt experți financiari cu o bună reputație și pregătire profesională, desemnați de președintele Consiliului de administrare, în baza propunerilor venite din partea asociațiilor profesionale, a mediului de afaceri și a instituțiilor financiare internaționale.

Ulterior, conform deciziei ședinței Consiliului de Administrare din 3 august 2012, a fost numit în funcție Directorul Executiv, care exercită următoarele atribuții:

- a) acționează, în raporturile cu terții, în numele și pe seama persoanei juridice;
- b) gestionează activitatea curentă a Fondului;
- c) examinează propunerile de proiecte, pregătește și prezintă spre aprobare Consiliului de administrare documentația legată de proiecte;
- d) participă la organizarea ședințelor Consiliului de administrare și pregătește agenda ședințelor;
- e) semnează contractele de finanțare aprobate de Consiliul de administrare;
- f) angajează și eliberează personalul Fondului;
- g) încheie acte juridice cerute de obiectivul pentru care a fost creat Fondul;
- h) gestionează patrimoniul Fondului;
- i) organizează campania de marketing pentru promovarea Fondului;
- j) exercită alte atribuții care îi revin în conformitate cu reglementările interne ale Fondului.

Totodată, în conformitate cu HG nr. 401 a fost selectat Administratorul Fondului potrivit procedurilor Băncii Mondiale. Tip de selectare - Consultant Individual, articolul V din Ghidul Băncii Mondiale „Selectarea și angajarea consultanților”, ediția 2011.

Administratorul Fondului exercită următoarele atribuții de bază:

- elaborează planul de afaceri și planul de investiții ale Fondului;
- elaborează și prezintă rapoarte trimestriale și anuale de activitate ale Fondului la Consiliul de administrare;
- prezintă rapoartele trimestriale și anuale de activitate ale Fondului, aprobate de către Consiliul de administrare, în atenția Ministerului Economiei și Agenției pentru Eficiență Energetică;
- elaborează propunerile de alocare ale resurselor financiare pentru activitatea Fondului pentru anul următor;
- identifică oportunitățile de proiecte în domeniul eficienței energetice și surselor de energie regenerabilă și pregătirea recomandărilor în acest sens;
- efectuează expertize tehnice și financiare ale proiectelor de investiții pentru care se solicită finanțare sau garanții din partea Fondului, precum și expertiza solvabilității clienților, și raportarea despre rezultatele expertizei Consiliului de administrare;
- identifică și atrage co-finanțatori pentru proiecte la solicitarea Consiliului de administrare;
- întocmește documentația aferentă fiecărui proiect de finanțare și negocierea termenilor contractului de finanțare;
- monitorizează realizarea contractelor de finanțare în conformitate cu prevederile contractuale și legale;

- urmărește derularea finanțării neperformante și ia măsuri necesare pentru recuperarea fondurilor;
- informează beneficiarii de proiecte despre instrumentele disponibile de finanțare;
- propune instrumente potrivite pentru fiecare proiect, ținând cont de specificul proiectului și resursele disponibile.

În conformitate cu decizia Consiliului de Administrare din 06.07.2012 s-au aprobat statele de personal și organigrama Fondului. În urma analizării necesităților de funcționare a Fondului organigrama existentă a fost modificată și aprobată repetat prin decizia Consiliului de Administrare din 17.12.2012, aceasta este prezentată în figura 1.

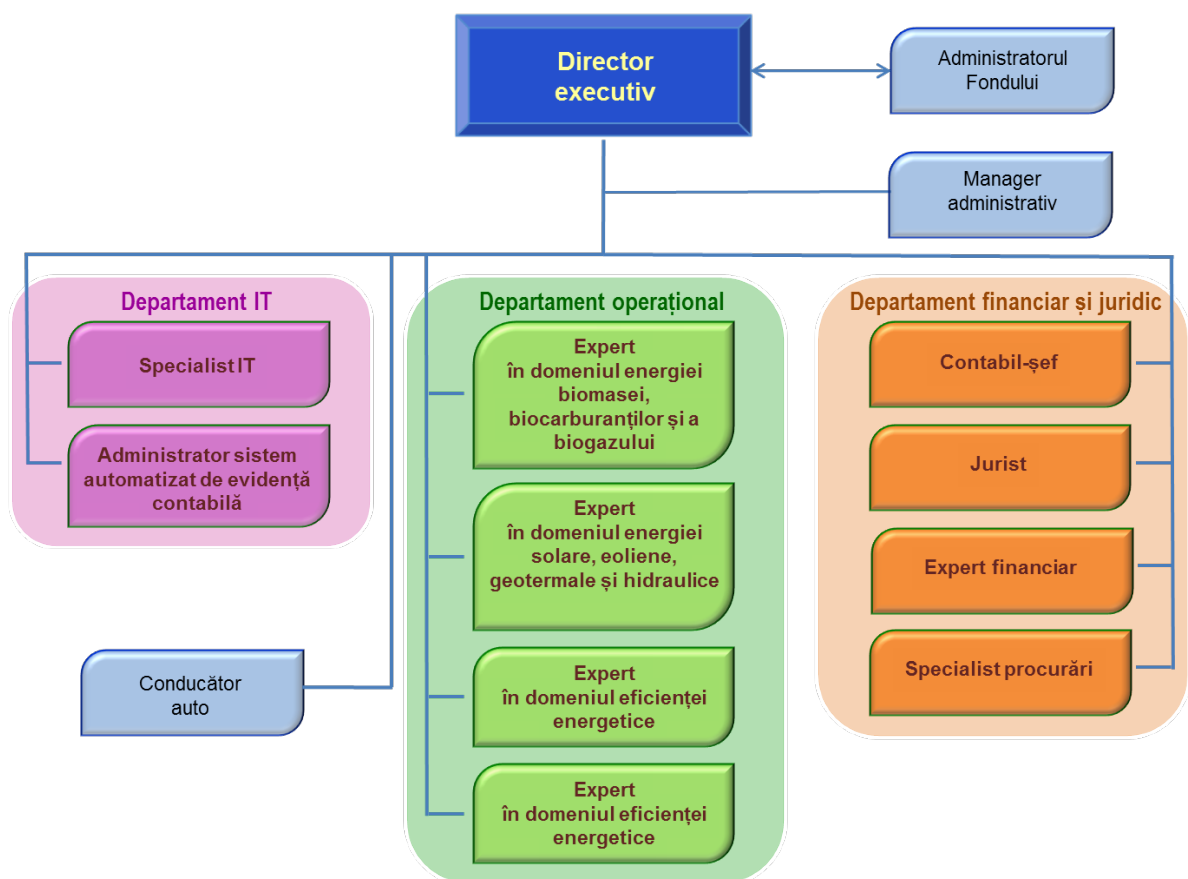

Figura 1. Organigrama Fondului pentru Eficiență Energetică

Pentru suplinirea funcțiilor vacante, conform organigramei, s-au lansat anunțurile:

- din data de 06 iulie 2012, pentru selectarea Contabilului-șef și juristului;
- din data de 25 septembrie 2012, pentru selectarea managerului-administrativ;
- din data de 18 octombrie 2012, pentru selectarea experților în domeniul eficienței energetice și în domeniul energiei solare, eoliene, geotermale și hidraulice;
- din data de 02 noiembrie 2012, pentru selectarea experților în domeniul eficienței energetice și în domeniul energiei biomasei, biocombustibililor și a biogazului.

3. ACTIVITATEA DE BAZĂ A FONDULUI

3.1. Procesul de gestionare a proiectelor

Fondul pentru eficiență energetică (FEE) a fost creat pentru evaluarea și finanțarea proiectelor din Republica Moldova axate pe promovarea eficienței energetice (EE) și valorificarea Surselor de energie regenerabilă (SER), care au impact pozitiv asupra reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră.

În acest scop în data de 06 iulie 2012, a fost lansat primul apel privind colectarea proiectelor spre finanțare de către FEE. Anunțul viza alocarea sumei de **100 milioane de lei** pentru realizarea politicii statului în domeniul eficienței energetice, valorificarea Surselor de energie regenerabilă și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră.

Conform anunțului grupurile țintă care urmau a fi eligibile, erau:

1. Obiectele de menire socială din proprietatea publică centrală și locală de toate nivelele;
2. Sectorul privat (industrie, comerț, construcții, etc.).

Criteriile de selectare a proiectelor:

- Atingerea eficienței energetice maxime cu costuri minime;
- Cel puțin o treime din beneficiile proiectului să provină din economiile de energie măsurabile. Celelalte beneficii ale proiectului pot proveni din alți indicatori economici, tehnici etc.;
- Proiectul să implice tehnologii de eficientizare a consumului de energie;
- Suma solicitată pentru finanțare a proiectului din partea Fondului să fie în concordanță cu limitele de finanțare a proiectelor, 50 000 – 3 000 000 lei;
- Contribuția din sursele proprii ale beneficiarilor de proiecte să fie de cel puțin 20%;
- Proiectele în domeniul eficienței energetice să aibă un termen maxim de recuperare de 7 ani;
- Proiectele în domeniul valorificării surselor regenerabile de energie să aibă un termen maxim de recuperare de 15 ani;
- Beneficiarul de proiect să nu aibă datorii aferente la bugetul public național, precum și să fie solvabil.

Apelul elaborat și publicat prezenta termenul limită de depunere a documentelor până pe data de 30 septembrie 2012, prelungit până pe data de 30 noiembrie 2012 conform deciziei Consiliului de Administrare al FEE din data de 25.09.2012.

Totodată, conform HG nr. 401, Fondul pentru Eficiență Energetică poate finanța proiecte de eficiență energetică doar în cazul efectuării auditului energetic de către un auditor autorizat.

Deoarece Regulamentul cu privire la auditul energetic a fost aprobat prin HG nr. 884 în data de 27.11.2012, iar Metodologia de calculare a costului auditului energetic a fost aprobată prin HG nr. 924 în data de 12.12.2012, FEE nu a putut finanța proiectele depuse în perioada precedentă acestor hotărâri de guvern.

În același timp solicitanții de finanțare din partea Autorităților Publice Locale nu au prevăzut resurse de co-finanțare în proporție de minim 20% din valoarea totală a proiectului în bugetele locale, ceea ce nu le-a permis întrunirea tuturor criteriilor de eligibilitate reflectate în apelul de propuneri de proiecte.

Ca rezultat al finisării procesului de instituționalizare și angajării personalului necesar pentru exercitarea și îndeplinirea obiectivelor Fondului, au fost procesate propunerile de proiecte depuse spre finanțare, iar în urma examinării dosarelor s-a identificat faptul că acestea erau incomplete și nici unul dintre ele nu întruneau toate cerințele prevăzute de HG nr. 401 din 12.06.2012.

Ca urmare a acestor acțiuni, sursele de finanțare disponibile nu au fost utilizate. Cu scopul continuării procesului de finanțare a proiectelor, Fondul în colaborare cu suportul experților externi, din cadrul proiectului AT-PSPS Energie, au elaborat varianta optimizată și finală a Apelului de Propuneri de Proiecte.

Conform politicii financiare a FEE pentru anul 2012, resursele financiare disponibile vor fi repartizate în modul următor:

- 80 milioane lei vor fi repartizate proiectelor din domeniul EE și SER pentru sectorul public;
- 16 milioane lei vor fi repartizate proiectelor din domeniul EE și SER pentru sectorul privat;
- 4 milioane lei vor fi repartizate pentru funcționalitatea Fondului.

Ca rezultat a deciziei Consiliului de Administrare, pe data de 21 decembrie 2012, a fost dat startul apelului de Propuneri de Proiecte (revizuit), acesta fiind publicat pe pagina web a Fondului pentru Eficiență Energetică, a Ministerului Economiei și a Agenției pentru Eficiență Energetică. Apelul este destinat proiectelor în domeniul eficienței energetice și valorificării surselor de energie regenerabilă pentru instituțiile cu menire socială din sectorul Public.

În ceea ce privește sectorul privat, va fi publicat un apel până la sfârșitul lunii ianuarie 2013.

Conform apelului, Fondul a alocat 80 milioane de lei, ceea ce reprezintă valoarea totală maximă disponibilă pentru finanțare a proiectelor eligibile în domeniul EE și SER pentru sectorul Public. Suportul financiar din partea Fondului pentru proiectele aprobate în cadrul acestui apel, va fi oferit sub formă de grant.

Propunerile de proiecte care sunt conforme cerințelor enumerate în Regulamentul Fondului și corespund criteriilor de eligibilitate prezentate în apelul revizuit vor beneficia de suport financiar din partea Fondului.

În cadrul apelului, sunt stabilite următoarele criterii de eligibilitate:

- a) Proiectele trebuie să implementeze tehnologii de EE și/sau SER și să fie eligibile în conformitate cu dispozițiile din Capitolele 1 și 2 din prezenta anexă;
- b) Măsurile de eficiență energetică abordează integral problemele de eficiență energetică, se bazează pe bunele practici internaționale și conduc la economii de energie care sunt bine definite, cuantificabile și confirmate;
- c) Proiectele care prevăd utilizarea SER trebuie să fie bazate pe tehnologiile avansate și disponibile comercial, prin utilizarea bunelor practici internaționale și aplicarea soluțiilor tehnice performante, utilizarea potențialului existent de energie regenerabilă și care rezultă în producerea bine definită, cuantificabilă și justificată a energiei și/sau substituirea combustibililor convenționali;
- d) Documentația tehnică, financiară și de mediu inclusă în proiect este completă și acceptabilă din punct de vedere calitativ; delimitarea facilităților și sistemelor care se referă la măsurile de EE și SER este bine determinată; informațiile sunt complete, consistente și documentate adecvat; măsurile, tehnologiile și metodele de aplicare sunt descrise clar și cantitățile relevante sunt prezentate cu detalieri adecvate; estimările sunt bazate pe metode profesionale de calculare, prin utilizarea datelor clar definite și transparente, și a ipotezelor justificate și rezonabile;
- e) Suma solicitată din partea Fondului pentru finanțarea proiectelor să fie în limitele de 150 000 – 3 000 000 lei. Un prag minim de 50 000 lei este aplicabil pentru anumite obiecte cu impact social, care urmăresc scopul de a utiliza cu cazane de capacitate mică și/sau de a efectua alte intervenții de eficiență energetică;
- f) Contribuția din sursele proprii ale beneficiarilor de proiecte să fie de cel puțin 20% din costul total al proiectului;
- g) Perioada de recuperare a investițiilor (metoda simplă) în domeniul EE să nu depășească 7 ani iar în cazul proiectelor SER să nu depășească 15 ani. În cazul în care măsurile folosite în cadrul aceluiași proiect va prevedea măsuri mixte, perioada de recuperare se va calcula separat pentru fiecare domeniu al proiectului respectiv;
- h) În cadrul acestui apel, și din motivul de promovare a proiectelor ce țin nemijlocit de economisirea energiei, în conformitate cu politicile R. Moldova în domeniu și angajamentele internaționale, cel puțin 60% din beneficiile proiectului trebuie să provină din economiile măsurabile sau calculabile de energie. Celelalte beneficii ale proiectului pot proveni din alți indicatori economici, tehnici etc.

Apelul indică un termen limită de până la data de 15 februarie 2013.

3.2. Activitatea operațională a FEE

Din momentul suplinirii funcțiilor de bază ale Fondului s-a început procesul de sistematizare, de sortare și de introducere în baza de date a proiectelor depuse către Agenția pentru Eficiență Energetică pe parcursul anilor 2011-2012 și a celor depuse în adresa Fondului după instituționalizarea acestuia. În urma analizării datelor statistice obținute ca rezultat al procesării dosarelor, s-a identificat faptul că majoritatea cererilor de finanțare corespund domeniului de eficiență energetică, acestea fiind depuse de către sectorul Public și anume de către reprezentanții obiectelor de menire socială. Analiza statistică a datelor este prezentată în tabelul 1.

Tabelul 1. Analiza statistică a datelor obținute în urma procesării dosarelor depuse către FEE și AEE

Numărul total de proiecte depuse către AEE și FEE în perioada anilor 2011-2012 – 329				
Suma totală a finanțării solicitate – 312 907 573 lei				
Sectorul	Public		Privat	
Domeniul	EE*	SER**	EE	SER
Numărul de proiecte	317	11	1	0
Suma, lei	305 799 287	6 892 303	215 984	0
Pondere, %	97,73	2,2	0,07	0

*EE – Eficiență energetică

**SER – Surse de energie regenerabilă

După numirea în funcție a Directorului executiv al FEE, a Administratorului Fondului și selectarea experților, a început procedura de elaborarea a Manualului Operațional.

Manualul operațional al Fondului descrie principiile și regulile de implementare ce guvernează activitățile Fondului. Conținutul Manualului operațional a fost elaborat în context cu Regulamentul de organizare și funcționare a Fondului pentru Eficiență Energetică, HG nr. 401 din 12.06.2012, care stabilește regulile pentru organele de conducere ale Fondului și a personalului afiliat. Manualul operațional servește drept suport în procesul de conformare cu cerințele statutare și procedurile administrative și poate fi actualizat în funcție de necesități, prin aprobare de către Consiliul de Administrare al Fondului.

Versiunea finală a manualului operațional va fi prezentată spre aprobare Consiliului de Administrare al Fondului în cadrul primelor ședințe din anul 2013.

Pentru facilitarea accesului la informație vis-à-vis de activitatea, principiile de bază, cadrul legislativ și normativ al Fondului și lansarea apelurilor de proiecte, la finele anului 2012 s-a creat site-ul Fondului, www.fee.md.

4. POLITICA FINANCIARĂ ȘI DE INVESTIȚII A FONDULUI

Conform deciziei din cadrul ședinței Consiliului de Administrare din data de 06 iulie 2012, s-a aprobat politica financiară și de investiții a FEE pentru anul 2012 care prevedea alocarea mijloacelor financiare în valoare de 100 milioane lei.

Conform deciziei din cadrul ședinței Consiliului de Administrare din 13.09.2012 s-a decis programul de alocare a mijloacelor financiare:

Septembrie 2012 – 100 mii lei.

Trimestrul IV – restul sumei repartizate proporțional.

La data de 02.11.2012 Consiliul de Administrare a decis transferul mijloacelor financiare în valoare de 66,6 milioane lei planificate pentru activitatea FEE în lunile octombrie și noiembrie 2012.

La data de 07.12.2012 Consiliul de Administrare a decis transferul mijloacelor financiare în mărime de 33,3 milioane lei planificate pentru luna decembrie 2012.

În tabelul 2, sunt reflectate deciziile Consiliului de Administrare privind transferul mijloacelor bănești conform politicii financiare și de investiții a FEE pentru anul 2012 și transferul lor în contul Fondului.

Tabel 2. Aprobările și transferurile mijloacelor bănești în contul FEE

Decizia Consiliului de Administrare	Data efectuării transferului în contul Fondului
13.09.2012 - 100 mii lei	09.10.2012 – 100 mii lei
02.11.2012 – 66,6 milioane lei pentru lunile octombrie și noiembrie	15.11.2012 – 716 400 lei
	19.11.2012 – 65 883 600 lei
07.12.2012 – 33,3 milioane lei pentru luna decembrie	27.12.2012 – 33,3 milioane lei

Deoarece Regulamentul cu privire la auditul energetic a fost aprobat prin HG nr. 884 în data de 27.11.2012, iar Metodologia de calculare a costului auditului energetic a fost aprobată prin HG nr. 924 în data de 12.12.2012, FEE nu a putut finanța proiectele depuse în perioada precedentă acestor hotărâri de guvern. Astfel mijloacele financiare alocate pentru finanțarea proiectelor de EE și SER pentru anul 2012 vor fi valorificate pe parcursul anului 2013.

Consiliul de Administrare a aprobat bugetul pentru anul 2012 necesar pentru funcționalitate Fondului. Pe parcursul anului s-au efectuat cheltuieli în sumă de 743 622,95 lei, repartizarea acestora este prezentată în tabelul 3. De asemenea Administratorului Fondului i s-a efectuat plata în avans, în valoare de 350 000,00 lei, conform contractului de management încheiat cu Fondul pentru Eficiență Energetică.

Tabel 3. Repartizarea cheltuielilor efectuate pe parcursul anului 2012

Nr.	Destinația	Repartizat
1.	Fondul de retribuire a muncii, inclusiv obligațiunile aferente la bugetul public național	352 396,03
2.	Mărfuri și servicii	161 181,92
3.	Procurarea mijloacelor fixe	230 045,00
	Total	743 622,95

CONCLUZII

În scopul realizării obiectivelor Fondului pentru Eficiență Energetică prevăzute în HG nr. 401, pe parcursul anului 2012 s-au întreprins toate măsurile necesare pentru asigurarea funcționalității Fondului:

- s-au identificat membrii Consiliului de Administrare, format din 9 persoane, reprezentanți ai sectorului public și privat;
- s-a creat Consiliul de Administrare al Fondului;
- a fost numit în funcție Directorul Executiv al Fondului;
- a fost selectat Administratorul Fondului potrivit procedurilor Băncii Mondiale;
- s-au aprobat statele de personal și organigrama Fondului cu suplینirea posturilor vacante;
- s-a elaborat Manualul Operațional al Fondului;
- s-a aprobat politica financiară și de investiții a FEE pentru anul 2012;
- conform deciziilor Consiliului de Administrare s-au transferat mijloace financiare în valoare de 100 milioane lei;
- s-au procesat dosarele depuse spre finanțare, transmise de către AEE;
- s-a creat baza de date a 329 de proiecte depuse spre finanțare în perioada 2011 – 2012;
- s-a dat startul apelului de propuneri de proiecte (revizuit) din data de 21 decembrie 2012 cu termenul limită până la data de 15 februarie 2013. Astfel s-a creat premisă de a prevedea alocarea mijloacelor financiare în cadrul bugetelor locale pentru co-finanțarea proiectelor de EE și SER în valoare de minim 20 % din costul total.

Analizând activitatea Fondului pentru Eficiență Energetică din perioada 12.06.2012 – 31.12.2012, constatăm faptul, că complexul de măsuri întreprinse au creat condițiile necesare, care vor permite realizarea nemijlocită a obiectivelor Fondului, prin finanțarea și implementarea proiectelor de eficiență energetică și valorificare a surselor de energie regenerabilă conform cadrului legislativ și normativ.